

Københavns Universitets bestyrelse

**SAGSNOTAT**

19. SEPTEMBER 2018

Vedr. KU's position i forhold til forskningsbaseret myndighedsbetjening

FORSKNING & INNOVATION

Sagsbehandler Forskning & Innovation

NØRREGADE 10
KØBENHAVN K**Sammenfatning af KU's position**DIR 3532 6607
MOB 2155 3839

Når KU byder ind på kontrakter om at levere forskningsbaseret myndighedsbetjening, skal følgende være opfyldt:

annette.lorenzen@adm.ku.dk
www.fi.ku.dk

- KU kan byde ind på kontrakter om forskningsbaseret myndighedsbetjening, hvis det klart vurderes, at de vil styrke KU's kerneopgaver inden for forskning og uddannelse.
- KU kan byde ind på at levere forskningsbaseret myndighedsbetjening, hvis det sker på baggrund af eksisterende kernekompetencer, hvor KU vurderes at være blandt de førende i Danmark inden for væsentlige dele af de udbudte emner.
- KU skal sikre sig, at alle omkostninger er dækket i kontrakten med fagministeriet (full cost), så KU's basisbevilling ikke anvendes som medfinansiering.
- Der skal udarbejdes en risikovurdering, så forhold, der vedrører KU's økonomi, juridiske forpligtelser og faglige renommé, på forhånd afdækkes og håndteres bedst muligt i forhold til den enkelte kontrakt.

REF: AFL

KU's bestyrelse skal løbende orienteres om større ministerielle udbud af forskningsbaseret myndighedsbetjening, som KU overvejer at byde på, og DIR vurderer i de enkelte sager, om bestyrelsen skal godkende, at KU byder på opgaveløsningen grundet opgavens særlige risici.

Baggrund

SIDE 2 AF 7

Da sektorforskningsinstitutioner og universiteter blev sammenlagt i 2007, fik universiteterne tilført den forskningsbaserede myndighedsbetjening som ny opgave. Den forskningsbaserede myndighedsbetjening skulle bidrage til at styrke både forskning, uddannelse, innovation og erhvervsamarbejde.

På KU blev de to sektorforskningsinstitutter Fødevarerøkonomisk Institut og Forskningscenter for Skov & Landskab fusioneret ind i det nuværende SCIENCE allerede i 2004 ved en frivillig aftale med en række ministerier. Opgaverne løses i dag af Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi og Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning på SCIENCE.

Definition af forskningsbaseret myndighedsbetjening

Forskningsbaseret myndighedsbetjening er en fællesbetegnelse for en række ydelser, som universiteterne udfører for staten og andre aktører. Ydelserne spænder fra forskning inden for et afgrænset område til konkrete beredskabs- og rådgivningsopgaver. Forskningsbaseret myndighedsbetjening kan bl.a. være:

- Forskning inden for et bestemt område: Forskning i samfundsøkonomi eller forskning i vandkvaliteten i danske åer.
- Beredskab inden for et bestemt område: Faciliteter og aktiviteter i forhold til epidemier af dyresygdomme eller iltsvind i danske have.
- Rådgivning inden for et bestemt område: Miljømæssige og erhvervsøkonomiske konsekvenser ved et lovforslag om landbrugets gødningsanvendelse eller transportafviklingskonsekvenser ved et lovforslag om en ny motorvej.

Nærværende notat fokuserer på ministeriernes store rullende kontrakter (typisk 4-årige) om forskningsbaseret myndighedsbetjening, der som udgangspunkt består af 50 % sektorrelateret forskning og 50 % ”betjening”¹. Forskningen skal udvikle og understøtte ”betjeningen”, der består af forskningsbaseret myndighedsrådgivning, overvågning, beredskab mm.

Ud over de ovenfor nævnte kontrakter eksisterer der en lang række andre mere eller mindre faste og formelle samarbejdsrelationer mellem universiteterne og myndighederne. På KU har fx Retsmedicinsk Institut og Center for Militære Studier indgået store aftaler med myndighederne, jf. side 4.

Hertil kommer, at en del myndighedssamarbejde udføres gratis af universiteterne, fx bidrag til lovforberedende arbejde, vederlagsfri deltagelse i udvalg og råd samt ad hoc rådgivning.

¹ Danske Universiteters Hvidbog om forskningsbaseret myndighedsrådgivning, 2009

Forskningsbaseret myndighedsbetjening skal gennemføres på baggrund af de samme principper, der gælder for universitets øvrige forskning, dvs. krav om kvalitet, integritet, åbenhed samt ytrings- og forskningsfrihed, jf. vedlagte LT-godkendte kodeks for forskningsbaseret myndighedsbetjening på KU.

KU's tidligere position i forhold til forskningsbaseret myndighedsbetjening

I 2006-2007 drøftede KU's bestyrelse og daglige ledelse muligheder og udfordringer i forbindelse med sammenlægningerne af universiteter og sektorforskningsinstitutioner. KU fravalgte at indgå flere store kontrakter med fagministerierne, og langt størstedelen af sektorforskningsinstitutionernes aktiviteter blev overført til DTU og AU, der i dag varetager ca. 90 % af den statslige, forskningsbaserede myndighedsbetjening.

I KU's strategi 2008-2012, "Destination 2012" var fokus på forsknings-excellence: "Frem mod 2012 vil KU positionere sig som det danske universitet, der satses så målrettet på den fremragende grundforskning, at vi bliver et internationalt højt estimeret universitet blandt de absolut førende i Europa".

Forskningsbaseret myndighedsbetjening var ikke et fokusområde, men det fremgik, at KU's fusioner med Den Kongelige Veterinær- og Landbohøjskole og med Danmarks Farmaceutiske Universitet skabte "nye muligheder for et udbygget fagligt forankret og forudseende myndighedsberedskab".

KU's "Strategi 2016"² slår fast, at "universitetets kerne er den frie grundforskning og den forskningsbaserede uddannelse", og at strategiens udgangspunkt er "det grundvidenskabelige fundament, KU står på, og det fortsatte arbejde med at styrke excellent forskning".

Med afsæt i "Strategi 2016" vedtog KU to delstrategier om eksternt samarbejde, herunder "Strategi for samarbejde med myndigheder og organisationer 2012-2016". Forskningsbaseret myndighedssamarbejde er et af strategiens fire indsatsområder, hvor KU ønskede "at sikre, at universitetet i tilstrækkeligt omfang stiller sin omfattende viden til rådighed inden for den kontraktbundne forskningsbaserede myndighedsbetjening". Derfor ville KU "øge KU's andel af den forskningsbaserede myndighedsbetjening, hvor det er relevant".

Den 5. oktober 2016 drøftede LT forskningsbaseret myndighedsbetjening som led i KU's tilpasningsplan. Der var enighed om, at indgåelse af disse aftaler skal skabe en synergieffekt eller styrke den forskning, der allerede pågår på KU, og at der skulle være fuldt overblik over alle de mulige risici, herunder de juridiske og forsikringsmæssige.

² Strategiens løbetid 2012-2016 blev forlænget til udgangen af 2017

Ministeriernes udbud af opgaver

Staten bruger godt 1 mia. kr. årligt på forskningsbaseret myndighedsbetjening, hvoraf ca. 0,8 mia. (2018-tal) er bundet i de faste, rullende kontrakter fra tidligere sektorforskningsinstitutioner. Resten bruges på ad hoc-opgaver, der typisk er tilknyttet de rullende kontrakter.

Ministeriernes midler til myndighedsbetjening reduceres årligt med 2 %, og rammen forventes ikke udvidet i de kommende år.

Hovedparten af opgaverne udbydes af Miljø- og Fødevareministeriet, der årligt anvender ca. 650 mio. kr. til forskningsbaseret myndighedsbetjening. Miljø- og Fødevareministeriet har valgt at konkurrenceudsætte hele sin forskningsbaserede myndighedsbetjening over en 10-årig periode fra 2016-2026, hvor en fjerdedel af opgaverne konkurrenceudsættes hvert andet år.

Overblik over KU's forskningsbaserede myndighedsbetjening

KU's andel af ministeriernes udbud af forskningsbaseret myndighedsbetjening udgør i 2018 godt 4 %. Med KU's overtagelse af veterinærområdet stiger denne andel fra 2020. KU leverer følgende inden for de 4-årige rullende kontrakter om forskningsbaseret myndighedsbetjening:

Ydelseskontrakt	KU-aktører	Beløb ('18-tal)
<u>Ressource- og samfundsøkonomi</u>	SCIENCE: Institut for Fødevare- og Ressourceøkonomi	16,4 mio. kr./år
<u>Skov og landskab</u>	SCIENCE: Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning Institut for Fødevare- og Ressourceøkonomi Biologisk Institut Statens Naturhistoriske Museum	16,0 mio. kr./år
<u>Veterinærområdet *</u>	SUND (i konsortium med Statens Serum Institut)	42,5 mio. kr./år

* Varetages p.t. af DTU og overdrages til KU fra 2020.

Herudover kan følgende større aftaler nævnes:

- Retsmedicinsk Institut, SUND: Aftale med Rigspolitiet om at lave retsmedicinske undersøgelser for politi, retsvæsen og andre myndigheder i Danmark, Grønland og Færøerne, ca. 185 mio. kr./år (universiteterne i Aarhus og Odense har tilsvarende aftaler)

- Center for Militære Studier, SAMF: Aftale med Forsvarsministeriet om rådgivning i forsvars- og sikkerhedspolitiske anliggender, ca. 13 mio. kr./år

KU's mulighed for at indgå nye kontrakter

SCIENCE har p.t. kontrakter med Miljø- og Fødevareministeriet inden for ud af 12 fagområder (ressource- og samfundsøkonomi samt skov og landskab), og den foreløbige afdækning viser, at der på SCIENCE er relevante kompetencer i forhold til alle de ti fagområder, som Miljø- og Fødevareministeriet udbyder i de kommende år.

For at sikre ensartet høj kvalitet i fremtidige leverancer vil KU implementere et kvalitetssikringssystem i relation til forskningsbaseret myndighedsbetjening, der i omfang står i rimeligt mål med omfanget af fremtidige kontrakter. SUND og SCIENCE igangsætter i 1. kvartal 2018 udarbejdelsen af et kombineret kvalitetssikrings- og kvalitetsledelsessystem til brug for den forskningsbaserede rådgivning. Det er forventningen, at systemet er klar i efteråret 2018 og i relevant omfang kan udbredes til hele KU.

Muligheder og udfordringer ved forskningsbaseret myndighedsbetjening

Økonomi

Miljø- og Fødevareministeriets igangværende konkurrenceudsættelse af forskningsbaseret myndighedsbetjening giver KU mulighed for at øge sin indtjening på baggrund af eksisterende KU-kompetencer. Udgangspunkt for finansiering i ovennævnte kontrakter er 50 % til sektorrelateret forskning og 50 % til "betjening". Budgettet i en del kontrakter er opdelt i 1/3 sektorrelateret forskning, 1/3 "betjening" og 1/3 overhead.

Nogle af de økonomiske udfordringer er koblet til Miljø- og Fødevareministeriets igangværende udbud af kontrakter:

- Universiteterne har bedt Uddannelses- og Forskningsministeriet om at bidrage til at sikre håndhævelsen af full-cost-princippet, der betyder, at fagministeriet skal dække alle omkostninger til den forskningsbaserede myndighedsbetjening, så Uddannelses- og Forskningsministeriets basisbevillinger til universiteterne ikke bruges som medfinansiering. KU skal derfor sikre sig, at alle indirekte omkostninger på både institut-, fakultets- og centralt niveau er dækket af fremtidige kontrakters overhead, uanset om det er en forhandlet eller en standard-procentsats.
- Årlige 2 %-besparelser gælder også disse kontrakter.
- Fagministeriet budgetterer ikke med overdragelsesomkostninger i tilfælde af, at kontrakter om forskningsbaseret myndighedsbetjening skifter universitet, hvilket især er afgørende for økonomien i kontrakter med omfattende infrastruktur som laboratorier, dyrestalde mm.

Sammenhæng med forskning og uddannelse

Forskningsbaseret myndighedsbetjening giver adgang til data og cases, der kan lede til nye forskningsprojekter, fondsansøgninger mm., og den muliggør praksisnær undervisning og synliggør karriereveje for kandidater.

Det skal dog bemærkes, at en del af den forskningsbaserede myndighedsbetjening er udredningsarbejde, der ikke nødvendigvis fremmer forskningsexcellence, men kræver andre kompetencer hos kontraktholder på universitetet.

Renommé

Da forskningsbaseret myndighedsbetjening er sektorrelateret og derfor af natur anvendelsesorienteret, kan den bidrage til at brande KU som et universitet, der skaber samfundsmæssig impact og leverer tilbage til samfundet. Opgaveløsningen kan også give KU's forskere en positiv profilering på individ- eller forskergruppeniveau.

Myndighedsbetjening bidrager desuden til at understøtte politiske beslutninger, der ofte har offentlighedens bevågenhed. Dette stiller krav til KU's kvalitets sikring af opgaveløsningen, herunder den faglige dokumentation, samt beredskab og ressourcer til at håndtere medie henvendelser, idet der har været eksempler på dårlig presseomtale i forbindelse med levering af myndighedsrådgivningen.

Samarbejde med andre universiteter

De nuværende udbud fra Miljø- og Fødevareministeriet giver nye samarbejds muligheder, men det er dog fortsat uafklaret, i hvilken udstrækning de øvrige danske universiteter ønsker at samarbejde, og om der eventuelt kan blive tale om karteldannelse på de områder, hvor universiteterne har samme kompetencer.

KU's position

På baggrund af KU's strategiske prioriteringer, Miljø- og Fødevareministeriets igangværende konkurrenceudsættelser, den foreløbige kortlægning af KU's kompetencer til at byde på opgaverne samt en afvejning af muligheder og udfordringer ved forskningsbaseret myndighedsbetjening er KU's position:

- KU kan byde ind på kontrakter om forskningsbaseret myndighedsbetjening, hvis det klart vurderes, at det vil styrke KU's kerneopgaver inden for forskning og uddannelse.
- KU kan byde ind på at levere forskningsbaseret myndighedsbetjening, hvis det sker på baggrund af eksisterende kernekompetencer, hvor KU vurderes at være blandt de førende i Danmark inden for væsentlige dele af de udbudte emner.

- KU skal sikre sig, at alle omkostninger er dækket i kontrakten med fagministeriet (full cost), så KU's basisbevilling ikke anvendes som medfinansiering.
- Der skal udarbejdes en risikovurdering, så forhold, der vedrører KU's økonomi, juridiske forpligtelser og faglige renommé, på forhånd afdækkes og håndteres bedst muligt i forhold til den enkelte kontrakt.

KU's bestyrelse skal løbende orienteres om større ministerielle udbud af forskningsbaseret myndighedsbetjening, som KU overvejer at byde på, og DIR vurderer i de enkelte sager, om bestyrelsen skal godkende, at KU byder på opgaveløsningen grundet opgavens særlige risici.

LT-godkendt den 19. september 2018.